

11/68

1

10. Wjuna k

SKAUTYBĖ

N 9

L.S.S. vadovių ir vadų medžiaga

1947

LITHUANIAN BOY & GIRL SCOUTING TRANSLATIONS

SKILTIES DVASIA

PIRMAME skyriuje trumpai apsvarstėme skiltininko darbą. Toliauose skyriuose išgilinsime į įvairias to darbo smulkmenas. Be to prieš tai stabtelkime ir pasižiūrėkime į pačius berniukus, kurie sudaro skiltį. Štai jie — gyvi, judrūs berniukai, kurie laukia, kad juos įvestum į skautiškų pramogų, nuotykių ir bičiulystės pasaulį. Nori iš jų padaryti tikrą skiltį. Bet kaip to įimsies? Kokie yra pagrindiniai skilties savumai?

Pagalvok valandėlę apie savo berniukus ir pamėgink juos iš visų pusių pavertinti. Vieni — aukšti, kiti — žemi, tretieji — drūti, o dar kiti — laibi. Vieni taip greitai dirba ir galvoja, jog kit visados toli pasilieka užpakalyje. Kiti — tokie lėti, jog visados reikia juos pastūmėti ir patempti, vis tiek, ką dirba. Vieni dirba noriai, kiti yra gimę tinginiai. Vieni yra saulėti, giedri, kiti — paniūrę, apsiblausę. Kilę jie iš įvairiausių šeimų ir pasižymi visokiomis keistomis ypatybėmis.

Bet taip ir turi būti. Juk nenorėtum, kad jie visi būtų vienodi. Tiesa, tas jų skirtingumas stato tau, kaip vadui, didesnius reikalavimus, bet yra ir pačiai skilčiai įdomesnis, nors ir dažnai sukelia nemažą sunkumą ir painiavos.

Bet, laimei, visi jie turi vieną dalyką bendro tarpusavyje ir su tavimi. Visi jie — skautai, ir skautai todėl, kad nori, o ne todėl, kad jiems kas liepė. Tą turi pirmai pradžia, ir tai ne menkas dalykas. Kol sugebėsi palaikyti tą jų norą skautauti, būsi geras skiltininkas.

Dar kartą pasižiūrėk į draugus skautus. Pagalvok, kiek daug visa tai tau ir jiems reikš. Metus, gal kelerius metus, tavo ir jų gyvenimas

riedės tuo pačiu keliu. Turėsite tuos pačius norus, tuos pačius siekimus, tas pačias viltis. Drauge leisitės į didžius žygius, turėsite daug nuotykių, dalinsitės nusivylimais, laimėjimais ir džiaugsmais, kaip skautai, skautų skiltis, kurioje visa, kas paliečia vieną, paliečia ir visus.

Įsidėmėk tą žodį drauge.

Negalėsite suaugti į tikrą skiltį, kol neįgysite to „draugumo“ jausmo.

„Drauge“ yra raktas, slaptažodis į tą itin geistiną dalyką — skilties dvasią.

Kas yra skilties dvasia?

Nerasi skalties dvasios apibrėžtos nei išnagrinėtos nei žodyne nei enciklopedijoje. Tai nėra dalykas, kurį būtų galima įkalinti knygos puslapiuose. Skilties dvasia yra maždaug kaip asmenybė, kažkas, ką galima geriau pajauti, kaip apibrėžti. Pažįsti ją susitikęs. Pasigendi jos, kai jos nėra. Bet žodžiais lengvai nenusakysi, kas ji per viena.

Pamėginkime prieiti prie jos kitu keliu.

Skilties dvasios skatinamas skautas, prieš pat ugnies kūrimo rungtynes, sau pasisako: „Žūt būt, turiu laimėti. Skiltis labai nusivils, jei nelaimėsiu“.

Jos skatinamas, vienas skautas kitam pasako: „Man labai gaila, bet šiandien negalėsiu su tavimi eiti į kiną. Man šiandien vakare yra skilties sueiga“.

Kada du skautai sudeda galvas, norėdami išgalvoti, kaip Jonas, kuris yra neturtingas, galėtų užsidirbti pinigų ir užsimokėti už stovyklą, kad visa skiltis galėtų kartu stovyklauti, jie veikia, skilties dvasios skatinami.

Skiltininkas kreipias į savo draugininką, paprašiusį savanorių geram darbui, ir sako: „Galiu laiduoti už savo skautus. Žinau, kad jiems bus malonu padėti“. Tai bus skilties dvasia, kuri pasitiki savimi, kuria, reikalui ištikus, bus galima pasikliauti.

Skilties dvasia įkvėpia entuziazmo ir gyvumo į viską, ką skiltis apsiima daryti, vis tiek, ar ji stato totemą, laiko egzaminus, ar sergsti gatvės perėjimą. Ji palinksmina ir paįdomina skilties sueigas, suteikia tikros prasmės skilties stovyklos laužui ir pagrindžia visus skilties santykius ištikimybe ir bičiulyste.

Skilties dvasios skatinamas, kiekvienas skilties narys aukojo savo patogumą ir norus visos skilties gerovei, ji neprileidžia prie asmeninių kivirčių ir pavydo, kiekvienam parodo, koks gražus dalykas yra, truks pliū, laikytis iš vieno.

Skilties dvasia yra gyvas daiktas. Ji gyvuoja ir toliau. Kada, užaugęs, būsi užmiršęs atskiras iškyšas, egzaminus, rungtynes ir gerus darbus — visas skilties gyvenimo laimes ir nelaimės, kurios dabar visiems jums atrodo tokios svarbios, — atsiminsi jų dvasią, atsiminsi, kaip buvo puiku būti kartu kaipo skilčiai visą tą laiką, kiek daug tai visiems jums reiškė. Ir tai turėtų visų daugiausia reikšti tau, kuris, kaipo vadas, daugiausia pasidarbavai tam neužmirštamam dalykui — skilties dvasiai — sukurti.

Kaip skilties dvasia ūgdoma?

Be skilties dvasios, skiltis — būrys berniukų, kurie susieina į vieną vietą tam tikru momentu ir kurie, kaip tik pereinamas susidomėjimas išnyks, galės pakrikti kaip Grigo bitės. Su skilties dvasia, tas būrys suauga, išsiplėtoja, ima sverti — draugovės gyvenime ir visuomenėje.

Todėl iš pat pradžių stenkis padaryti viską, ką tik gali, kad tavo berniukai pajustų, kaip svarbu išugdyti šį „draugumo“ jausmą, be kurio skilties dvasia neįmanoma. Iš pat pradžių stenkis padaryti, kad kiekvienas suprastų, jog yra esminė būrio dalelė ir jog visos skilties dvasia priklauso nuo jos atskirų skautų dvasios.

Vis dėlto nenusimink, jei būryje skautų dvasia neišdigs, kaip kremblys, per naktį. Tai nėra dalykas, kurį būtų galima išdaiginti pagal užsakymą. Bet skilties dvasiai gali padėti išaugti ir išsikeroti, kaip kad gali padėti augalui, stropiai jį laistydamas, tręšdamas, nesigailėdamas saulės ir oro, kantriai ir atkakliai raudamas piktžoles, kurios dygdamos jį stelbia.

Daug ko reikia tikrai skilties dvasiai išugdyti. Skiltininkas turi žiūrėti, kad nieko, kas reikalinga, nepražvelgtų.

Tikėk savo skiltimi

Jau teko kalbėti, koks svarbus paties skiltininko nusistatymas nuo pat pradžios. Jei jis nuoširdžiai tiki, kad skiltis gali išaugti ir išaugti į geriausią skiltį draugovėje ar net ir tunte, visai galimas dalykas, kad ji ir išaugtų tokia. Jei turėtum drąsos atsistoti prieš savo skiltį

per pačią pirmą sueigą ir trumpai drūtai išdrožti berniukams, ko iš savęs ir jų tikies, išrėžti smarkią kalbą, kuri juos sujudintų, sužadintų pasistengti nenuvilti tavęs, kad skiltis nusiseks, juo geriau.

Jei esi drovus, tai tegul berniukai bent pajunta tavo tikėjimo dvasią. Jie ja užsikrės iš tavęs, jei pats užtektinai tvirtai ir nuoširdžiai tikėsi savo idealą, net jei jo niekad ir nebūsi žodžiais formulavęs. Bet prakalbą „išrėti“, vis dėlto, ne pro šalį, kad ir savo kambaryje, prieš veidrodį.

— Šimts pyptkių! Parodysime, kokia gyva skiltis yra! — pareikši, trenkdamas kumščia į stalą, kad net viskas subarškėtų.

Ir šimts pyptkių! Labai galimas dalykas, kad ir parodysite, jei tokia dvasia pradėsite.

Būk vadas, ne viršininkas

Tau gyvą skilties dvasią iš pat pradžių padės išugdyti, jei berniukai pajus, jog iš kiekvieno tikies, kad tave parems šiam tavo geriausios, pažangiausios tunto skilties idealui įgyvendyti. Kaip teko kitoje vietoje pažymėti, skiltis — ne vieno žmogaus darbas Tikrai ne. Tau bus reikalinga kiekvieno skilties berniuko pagalba, ir jos susilauksi, jei tik jie pamatys, kad nori būti jų vadas, o ne viršininkas. Teks, žinoma, duoti įsakymų ir reikalauti, kad jie būtų išpildyti. Bet tai nebus aklas paklusnumas. Berniukai turi teisę žinoti, kodėl taip įsakai. Pamažu, jei viskas kaip reikiant plėtosis, visa skiltis supras, kad jei užduodi Jonui, ar Petru, ar Kaziui tam tikrą darbą ir reikalauji, kad jis jį atliktų, tai tą darai ne todėl, kad nori parodyti savo valdžią, bet todėl, kad šis ypatingas darbo sutvarkymas ir paskirstymas geriausiai tinka visai skilčiai. Suprantamas dalykas, nereikalauji iš berniukų atlikti ką nors, ko pats nenorėtum ar negalėtum atlikti. „Kibkime“ nusistatymas, ne „Kibkite“ nusistatymas laiduoja pasisekimą skilčiai ir išugdo tikrą skilties dvasią. Berniukai seks, kur juos vesi, jei pamatys, kad tavo vadovybė padarys visus laimingus.

DRAUSMĖ

Maža berniukų mėgsta žodį „drausmė“. Galimas dalykas, kad ir tu pats ne labai jį mėgsti. Tačiau nesuvaldoma, nepasivaldanti skiltis nėra nei laiminga, nei nusisekusi, nei vieninga. Iš anksto galima

numatyti, kad tokia skiltis pakriks, o juk nenorėtum, kad tavo skiltis pakriktų.

Bet ši drausmė, — Būtina visur pasaulyje, kur tik susieina didesnis ar mažesnis žmonių būrys, — nėra jėgos ar prievartos dalykas. Žodis, kurį pavartojome aukščiau, „pasivaldymas“, atskleidžia paslaptį. Jei tavo berniukai darys ką dera, ne todėl, kad būsi juos privertęs, bet todėl, kad norės tai daryti ir matys to darymo prasmę, būsi pažengęs tikrą žingsnį į vadovybę ir tikros skautų ir skilties dvasios sukūrimą.

„Kodėl Juozas negali to padaryti?“

Paaškindamas, kodėl taip darai ar įsakai, o ne kitaip, kaip jau buvo aukščiau pažymėta, pašalinsi nemaža sunkumų ir trynimosi. Jei berniukai nesupranta, kodėl tai taip ir taip daroma, tau greit galvą susuks ir visą tvarką suardys visokie „Nesuprantu, kodėl aš turiu tai daryti? Kodėl Juozas negali to padaryti?“ „Kodėl mes tai darome taip, o ne kitaip?“ „Kam to reikia?“ „Kodėl ne šitaip?“ Jei iš anksto atkreipsi dėmesio į visokius „kodėl“, apsisaugosi nuo kenksmingų puolimų vėliau. Išmintingas skiltininkas suteikia savo pasitikėjimą savo berniusams ir pats tuo nusipelno jų pasitikėjimą.

— Drausmė? — neseniai pasakė vienas skiltininkas. — Nepažįstu to žodžio. Jis nėra mūsų skiltyje. Mums užtenka skilties dvasios.

Žinoma, tas skiltininkas nenorėjo paraidžiui pasakyti, kad jo skiltyje nėra drausmės. Drausmės kausimas iškyla geriausiai sutvarkytose skiltyse, kadangi berniukai nėra nei šventi nei vienodai išdrožti medžio gabalai. Jis tik norėjo pasakyti, kad skiltyje, kurioje viešpatauja tikra vienybės dvasia, susidaro natūrali drausmė, kurios nereikia prievarta primesti.

Tipų įvairumas

Trynimosi pavojui sumažinti ir skilčiai tikrai vieningai padaryti, skiltininkas turi kiaurai pažinti savo berniukus, bent turi maloniai ir kantriai pamėginti juos pažinti. Jei jis nerorės to padaryti, iš jo niekad neišeis geras skiltininkas.

Mes jau esame šiame skyriuje pasakė, kad pats berniukų įvairumas, kuris pasitaiko net ir tokiame mažame būryje, kaip atskira

skiltis, ne tik pasunkina skiltininko darbą, bet jį ir pajdomina. Gal čia bus ir ne pro šalį sužymėti paprastesnius tipus, su kuriais kiekvienam skiltininkui tenka susidurti ir susipažinti. Tiesa, tie tipai gali vieną kartą vienaip, kitą kartą kitaip reaguoti ir parodyti visai kitą savo būdo pusę. Tai irgi reikia turėti galvoje.

Šiaip asmenybę tirti visai ne lengva. Priešingai, dažnai tai yra labai painus dalykas, kuris suteikia nemaža galvosūkių. Tačiau skiltininkas gali ir turi tirti savo skilties berniukus, ir juo daugiau jis tirs, juo geriau jis supras, užjaus ir galės padėti savo skilties nariams ir jiems būti tikras bičiulis. Jam nėra reikalo bendrinti. Užteks tik stebėti, mokytis ir mylėti.

Pažįstami tipai

Beveik kiekvienoje skiltyje galima rasti „gudruočių“ „peštuką“ ir kitų lengvai atskirtinų to tipo egzempliorių, kurie reikalauja ypatingo takto ir kantrybės, kol juos pavyks paversti naudingais skilties nariais. Antra vertus, atsiras ir keli vaikai, kurie natūraliai „susizais“, gerai tiks skilties gyvenimui ir ne tik neteiks jokių sunkumų, bet ir dažnai nemažai padės skiltininkui.

Su šiais per daug nevargsi

Prie lengvai suvaldomo berniukų tipo, visų pirma, reikia priskirti tą, kurį galima pavadinti gluotniuoju. Jis, greičiausiai, bus kilęs iš malonios, simpatingos šeimos, kur bus išmokęs mandagiai ir taktingai elgtis ir atsisvelgti į kitus. Jis visados bus smagus, malonus, vis tiek, kas atsitiks. Jį bus lengra vesti, ir jis greit prisitaikys. Jis galės turėti, — nors galės neturėti — iniciatyvos ir ambicijos. Jei ne, tai tau teks jį išjudinti, sudominti tiek, kad jis galėtų ne tik į priekį išsimušti, bet ir imti vadovauti tai skilties darbo sričiai, kuriai geriausiai tiks. Ši paskutinė pastaba, be abejo, galioja ir dėl kitų tipų ar tipų mišinių.

Kitą lengvai suvaldomą tipą sudaro iš prigimties pasyvūs berniukai, kurie visai neturi iniciatyvos, bet ramiai ir net noriai seka, jei tik juos kas veda. Jiems reikia aiškiai pasakyti, ką turi padaryti, nes jie patys niekad nesusigalvos. Suprantamas dalykas, jie niekad nieko pikto neprasimanys, ir tau kartais teks dėl to pagaillestauti. Vienur su jais vargo neturėsi, kitur — turėsi. Gausi juos atidžiai

pastudijuoti, paimti į naąą, duoti, kur tik galima, savarankiškai pasidarbuoti. Jei kartais jie turės kokį sumanymą, palankiai išklausk ir padrasink jį įvykdyti, padėk jiems pasireikšti.

Tarp lengvai ir nelengvai suvaldomo berniukų tipo eina gudraus berniuko tipas. Gudrusis berniukas yra visos skilties analitikas. Jis gali ne tik padėti, bet ir tave patį įvertinti. Dažnai jis yra aštriausias tavo kritikas. Jis tiksliai žino, kur tu ne taip pasielgei, kaip turėjai, ir ką turėjai padaryti ir pasakyti vietoj to, ką padarei ir pasakei. Kaip patirsi, tai gana baugi asmenybė. Jei neapsižiūrėsi, jis patylomis perims skilties vadeles į savo gabias rankas ir ims viską, neišskiriant tavęs, valdyti. Ką daryti? Su juo ne sunku apsidirbti. Išnaudok jo gudrumą geram tikslui. Uždėk jam atsakomybės, daug atsakomybės! Duok jam darbo, kad turėtų kuo užimti savo galvą, energiją ir asmenybę. Patrauk jį į savo pusę, suteikdamas jam visą savo pasitikėjimą, pripažindamas jo gabumus, klausdamas jį patarimo. Jei tai padarysi, jis bus tavo gabiausias ir ištikimiausias padėjėjas. Labai dažnai jis pasirodys tinkamiausias į paskiltininkius. Būk dėkingas, kad jį turi, ir duok jam tai patirti. Savo eile, jis tave parems ir tau padės, kur tik reikės.

Šie nėra tokie lengvi

Tarp ne taip lengvai suvaldomų berniukų tipo lengviausiai suvaldomas yra tinginio tipas. Beveik kiekviename būryje atsiras tinginys. Tiesą pasakius, būsi laimingas, jei neturėsi daugiau kaip vieną tinginį. Tinginys paprastai nieko blogo nemano. Jis nenori įsipykti. Jis tik iš savo įgimto nerangumo atideda darbą, kurį turi atlikti, arba visai jo neatlieka, arba, daugių daugiausia, pusiau jį atlieka. Gerokai įvargsi, kol jį įkaitinsi. Pamėgink sudominti jį skilties darbu ar kuria nors jo sritimi. Kai tai padarysi, nustebsi, pamatęs, kaip jis pabus, kiek energijos ir darbštumo parodys. kažkas yra pasakęs, kad visas civilizuoatų žmonių priemonės laikui ir darbui taupyti išrado tinginiai. Žinoma, griežtai imant, tai ne tiesa, bet tame posakyje glūdi ir kiek tiesos. Prie tinginio galėsi prieiti, jei atsišauksi į jo ištikimumo jausmą. Jei jis tik pamatys, kad jo apsileidimas atneša nešlovės skilčiai, ją žemina ir kad visi tikis, kad ir jis įškils į visos skilties pasiektą aukštumą, o jei to nepadarys, skaudžiai visus nuvils, tai jis galės gerokai pasivaryti. Bet, ar šiaip ar taip, — vis tiek kokios priemonės griebsies, — neleisk

tinginiui, jo paties ir skilties dėliai, pasilikti tinginiu. Kada jį išjudinsi, įlužginsi, neatstok nuo jo, neduok jam progos „atkristi“. Versk jį nuolat ką nors dirbti ir žiūrėk, kad jis domėtus tuo, ką dirba.

Be abejo, savo skiltyje susidursi ir su išdykusiū vaiku. Jis irgi pikto nemano. Jis tik nežmoniškai gyvas, judrus, negali nekrėsti šposų, nors tuo ir užtraukia nemalonumų ant savęs ir ant skilties. Jis taip greitai galvoja ir dirba, kaip tinginys iš lėto galvoja ir dirba. Priėjus iš reikiamos pusės, jį galima padaryti labai naudingą skilčiai. Teišnaudoja jis savo gabumus visokiems pokštams*) skilčiai pramaniai. Apkrauk jį darbais. Duok jam sunkių uždavinių. Pavesk jam kokią atsakingą, kad jis surimtėtų, neturėtų kada galvoti apie išdykavimą. Neduok jam nė vienos minutės nuobodžiauti. Jei duosi, — jis bematant vėl tau kokią išdaiigą padarys. Išdykęs vaikas paprastai yra mylimiausias, mėgiamiausias skiltyje. Tik jo linksmumas, pakili nuotaika turi kur nors išsilieti, ir jis dėl to pakliūva. Linksmumas, nuotaika yra geri dalykai skilties gyvenime. Nemėgink jų nuslopinti. Nukreipk juos ten, kur jie daugiausia naudos atneš taip padaręs, ir nepasijusi, kaip išdykėlis, kuris tau galvą išūžė, bus tapęs tavo dešine ranka.

O šie yra tikrai sunkūs.

Dėl tinginių, išdykusių ir net kartais gudrių berniukų tenka gerokai galvą pasukti skilties gyvenime. Bet šių tipų berniukai esmėje nėra nemalonūs. Juos tik reikia pritaikyti. Bet, nelaimei, yra du ar trys tipai, kurie yra aiškiai nemalonūs, kurie tikrai priveikia skiltininką ir priverčia jį parodyti visą savo kantrybę ir susivaldymą

Visų pirma, yra surūgėlio narnos tipas. Tai gimęs pesimistas arba jei jis ir negimęs toks, tai yra toks pasidaręs. Jis visados mato tik juodąją gyvenimo pusę. Jam rodos, kad neverta eiti į iškylą, nes taisos lyti, o kadangi skiltis tikrai pralaimės, nėra jokios prasmės jai rengtis dalyvauti ungtyne. Jam nepatinka patiekiamas valgis. Dūmai jam akis graužia, o į sriubą jam juodulių pribirę. Jei kas pasako: „Padarykime taip ir taip“, jis suras dešimt priežasčių, kodėl to nereikia daryti arba kodėl reikia ką kita daryti, ir yra prisirengęs dėl to kad ir visą vasarą ginčytis. Kada visi linksmi ir smagūs, jis

*) Pokštas — šposas, štuka.

susiraukęs ir surūgęs. Trumpai tariant, jis ir sau ir visiems iki gyvo kaulo įkirsta. Jei jis kitiems nenumuš nuotaikos, tai gali būti tikras, kad ir jis pats nebus per linksmausias. Pamėgink išblaškyti tą jo surūgimą. Mėginant perdirbti šitokio tipo vaiką, tau ir kitiems berniukams reikės kantrybės, kantrybės ir dar kantrybės. Kartais geriausia visai į jį nekreipti dėmesio ir elgtis, tarsi jo visai nebūtų. Jei jis pamatys, kad juo niekas per daug nesidomi, galima galvą dėti, kad jis seks paskui kitus ir net, prieš savo norą, smagumo patirs.

Įkyrus ir grasus yra ir gudragalvio tipas. Jis visados ima šaipytis kaip tik pačiu netinkamiausiu momentu. Jis mielai tave įsiutins, jei tik galės. Jis jau toks leistas. Jis mano, kad viską pasaulyje žino, o ypač kaip skiltį reikia vesti. Gudrusis berniukas irgi žino. Todėl jis ir yra gudrus. Bet jis iš tikrųjų žino, tuo tarpu „gudravalvis“ tik mano, kad žino, o čia jau didelis skirtumas. „Gudragalvis“ yra tam tikro „bukapročio“ tipas, tik jis to nė tarte neįtaria. Jis iš tikrųjų mano, kad yra labai šaunus vyriukas ir mėgsta pasirodyti. Gal ir negalėsi ištaisyti šio tipo berniuko vienas. Dažnai tau reikės ir kitų skilties berniukų pagalbos surasti jam tokiai vietai, kur jis daugiausia gero sau ir skilčiai padarytų. Paleisti skęstantį, kurį mėgini išgelbėti ir kuris nusitvėre už tavęs, grumdamasis dėl gyvybės, kartais patartina panerti po vandeniu jo valvą panaudoti savo rankas, kad galėtų vėl iškilti į paviršių. Tas pats metodas gali būti labai naudingai pavartotas, ir „gydant“ gudragalvį. O kada jį gramzdinsi, pagramzdink gerai. Lauk, kol pasitaikys proga, — kol jis parodys kokią silpnę, — o sulaukęs gerai ištrink jam galvą. Jam nieko nepakenks, jei jis kartą pamatys save subliuškusį it pradurtas balionas. Jis turi ir gerų savumų. Kiekvienas berniukas jų turi! Bet jis turi pamatyti savo menkystą ir atsidurti tokioje padėtyje, kur jo pamėgimas pasirodyti jam nieko nepadės. Tik kada pamatome save mažus, pradėdame būti dideli.

Galiausia, bet ne paskiausia, turime „tirono“ tipą.

„Tironas“ nori viešpatauti visai skilčiai. Tai nežmoniškas pagyrų puodas. Nesiduos jo įbauginamas. Jo keliamas triukšmas nieko nereiškia, ir jėga, kuria jis girias, dažnai yra tik įsivaizduota. Tau reikės viso tavo sumanumo su šiuo tipu apsidirbti. Turėsi griežtai stoti prieš jo tironizavimą ir niekad nenusileisk. Imdamasis su juo, gausi pasikviesti ir kitus berniukus į talką. Svarbu parodyti, koks jis

esmėje baily. Jį, kaip ir „gudragalvį“, galėsi „pagydyti“, tik privertęs pajaušti savo menkystą. Ir net tada jis galės pūstis ir girtis, kol patirs, kad nėra malonumo girtis, jei niekas neklauso.

Paminėti tipai yra tik keli berniukų tipai, kuriuos galima sutikti, nors ir jie susilieja vieni su kitais. Jei norėtume visus berniukų tipus išnagrinėti, reikėtų prirašyti ištisą knygą. Bet užteks pasvarstyti ir tuos kelis paprastesnius, su kuriais galėsi susidurti savo skiltyje.

Šitai pritaikytina visiems

Aukščiau esame nurodę, kaip elgtis su paskirais tipais, bet yra taisyklių, kurias galima pritaikyti kiekvienam skilties berniukui, ir jas galima trumpai šitaip formuluoti.

1. Nuolat užimdinėk vaikus dalykais, kurie jiems įdomūs.
2. Duok jiems atsakingo darbo.
3. Būk kantrus ir malonus. Mėgink suprasti.

Norėdamas berniukus užimti, turi labai atsidėjęs planuoti skilties sueigas ir iškylas, kad neliktų tarpų, per kuriuos išdykę vaikai galėtų pasileisti.

Atsakingas darbas dažnai gali berniuką „žmogumi“ padaryti. Net ir „gudragalvio“ ir „tirono“ tipą galima perdirbti, uždėjus atsakomybės. Jei skiltis bus taip suorganizuota, kad pareigos bus padalintos ir paskirstytos tarp berniukų, tai paprastai joje greičiau įsiviešpataus tikroji skilties dvasia, kaip kitaip suorganizuotoje. Tokią skiltį mes smulkiai aprašysime viename iš tolesnių skyrių.

O, be to, būk kantrus ir malonus! Niekad nepaversi savo skilties gerai valdomu, susivaldančiu vienetu, jei nekantrausi. Nieko nepasieksi bardamasis. Barimas tik sukiršins berniukus ir vis tiek nepadarys įspūdžio, kurį norėsi padaryti.

Mėgink suprasti

Kaip jau buvo aukščiau pažymėta, gausi pastudijuoti berniukus ir pamėginti juos suprasti. Jei galėsi privačiai trumpai, bet nuoširdžiai su jais pasikalbėti, tai galės labai praversti. Labai dažnai berniukai esti visai kitoniški, kada vienas su jais pasilieki. Berniukai mėgsta vaidinti, atrodyti kažkuo, kuo iš tikrųjų nėra. Ir jų elgesys ne visados

laimi, kada jie vaidina. Jei nori prieiti prie vaiko širdies, turį pabūti vienas su juo. Pareidamas namo iš sueigos su vienu, pasėdėdamas prie stovyklos laužo su kitu, išeidamas pasivaikščioti su trečiu, prieš atgulant stovykloje; galėsi susipažinti su tikraisiais berniukais, — ne su kartais negražiomis kaukėmis, už kurių jie pasislepia, bet su pačiais berniukais. Pažinti berniuko šeimos gyvenimą ir aplinką, kaip jau buvo kitur pažymėta, iri gali labai padėti patį vaiką suprasti.

Bet jei ir kažin kaip stengsies, galės atsitikti, kad tavo diplomatinės pastangos pasirodys bergždžios. Skiltyje galės kilti nesusipratimų, rietenų, net muštynių.

Nenusimink, jei taip atsitiktų. Padaryk viską ką gali, kilusiems nesusipratimams numalšinti. Paprastai tai tik pereinami nesusipratimai. Juos greit užmirš, ir, nors ir keista, jie galės net ir skilčiai partarnauti Kurią dieną galėsi užtikti ir du berniukus mušantis. Galimas dalykas, kad jiedu buvo ilgesnį laiką susipykę, arba šiaip iš paprasto karingumo sukibo. Vis tiek, kaip ten buvo, jiedu mušas. Įsikišęs galėsi padėti dar labiau pabloginti. Iš antros pusės, įsikišęs tinkamu momentu, galėsi visą ginčą likviduoti. Čia tavo taktas ir sveikas protas turės tau pasakyti, ką padaryti.

Bet kiekvieną kartą, kurį drausmę suardys, pasistenk, kad vaikas ar vaikai suprastų, jog jie padarė kažką, kas neverta skilties — ir paskui užmiršk apie tai. Daugiau nebegrižk prie to dalyko, nemėgink jį dar labiau „įtrinti“. Tai tik vėl vaikus sukiršins.

Retas atsitikimas

Galės ir taip atsitikti, kad pasirodys reikalinga išvartyti berniuką iš skilties. Jie jis kartotinai pasielgs priešingai skiltyje viešpataujančiai dvasiai, gal būsi priverstas paprašyti jį pasitraukti iš skilties. Pakalbėk su kitais skilties nariais, o visų pirma su savo draugininku, ir atsimink, kad nė vieno skilties nario nereikėtų pašalinti iš skilties, neišmėginus visko, ką yra patarę kiti berniukai ar draugininkas. Iš skilties išvartytas berniukas įgyja blogą vardą, nors jį ir į kitą skiltį priimtų. Bet pagaliau geriau nupiauti nesveiką medžio šaką, kaip duoti visam medžiui nudžiūti.

Skilties garbė

Skiltyje turi būti drausmė, bet drausmė turi išeiti iš vidaus, t. y., iš pačių berniukų, — ji neturi būti primesta iš viršaus, t. y., tavo.

Įkalus berniukams, kad drausmė yra vienintelė priemonė skilčiai pagerinti ir pastiprinti, kartais drausmė ims ir išaugti į skilties dvasią. Tada berniukai viską darys ne dėl drausmės, bet „dėl skilties garbės“. Visi atliks savo pareigas, nes kiekvienas berniukas supras, kad pildydamas tavo, kaip skiltininko, įsakymus, jis padės skilčiai tik linksmiau, smagiau laiką praleisti.

Tą ir norėję pasakyti skiltininkas, kada pasakė: „Mūsų skiltyje drausmės nėra“.

Nors geras skilties drausmės supratimas padeda išugdyti skilties dvasią, yra dar keli kiti dalykai, kurie irgi padeda. Vieni yra stambūs, kiti — menkos smulkmenos. Bet, ūgdant skilties dvasią, svarbu nepražvelgti nė mažiausios smulkmenos. Todėl rūpestingai atlikime tą ūgdymo darbą. Pamėginkime pasekti skiltį, kuri plėtojas, ir pabandykime įsigilinti į smulkmenas, kurios įeina į skilties gyvenimą ir gali padėti išugdyti skilties dvasią.

SKILTIES VARDAS

Labai dažnai per pirmą berniukų sueigą visų pirmiausia susitaria ma dėl skilties vardo. Paimamas skautystės vadovėlis, susirandamas skilties žvėrių sąrašas, išsirenkamas kurio žvėries vardas ir baigtas kriukis.

Bet ką reiškia taip išrinktas skilties vardas?

Mažiau, kaip nieko.

Vardas yra svarbus dalykas. Juk retai kada vaikas pakrikštijamas be ilgų pasitarimų, kuriuose visa šeima dalyvauja ir kurie kartais ištisas savaites užtrunka. Šeimos nariai svarsto įvairius vardus, sugalvoja priežasčių, kodėl tas, o ne kitas tinka, kol pagaliau susitaria dėl vardo ir juo bejėgį vaiką pakrikštija. Ir net taip dažnai atsitinka, kad kada vaikas užauga, vardas visai neatitinka jo būdo.

Kodėl gi ne sustoti ilgiau ir gerai pagalvoti, renkant vardą skilčiai — vardą, kuris reikš šį tą skilčiai ateityje, kuris, gal, turės slaptą, niekam kitam, be skilties narių, nežinomą reikšmę.

Tegul berniukai tik paieško gero vardo, — jie tikrai, vienaip ar kitaip, susirās tokį vardą.

Kaip viena skiltis gavo sau vardą

Viena skiltis, ilgai veltui ieškojusi vardo, pagaliau susirado jį per savo pirmą didelę iškylą.

Berniukai traukė mišku, kai staiga vienas iš jų užėjo vietą, kur seni lapai buvo apversti ir daugybė pėdsakų rodė, kad ten įvykta mūšio, o švieži kraujo lašai liudijo, kad jo tragiškai baigtasi. Bemažant berniukai apstojo tą vietą ir laužė sau galvas, spėliodami, kas ten galėjo iš tikrųjų atsitikti. Iš palaidų plaukų, kurių surado ant žemės, ir krūmų šakų, jie pagaliau nustatė, kad mūšio įvykta tarp lapės ir zuikio. Atidžiai patyrinėję, jie pamatė, kad savo kruviną grobį per krūmus velkančios lapės pėdsakus lengva sekti. Laimei, vėjas buvo jiems palankus, ir jie leidos pirmyn. Paėję kiek, jie stabtelėjo, iš tolo išgirdę skardų lapės lojimą, tarsi keistą gandą iš kito pasaulio. Jie nutraukė toliau ir saugodamiesi priėjo tiek arti prie lapės olos, jog pamatė lapinukus užsikandžiauojant, o seną lapę sergstint ir klausantis, ar nepasiskelbs kur koks priešas.

Sis atsitikimas ir davė skilčiai „Lojančios lapės“ vardą. Aiškus dalykas, kiekvieną kartą, kurį tas vardas pasakomas, tos skilties berniukai prisimena dieną, kurią pėdomis, tykindami pro krūmus, atsekė lapės olą.

Kitas atsitikimas

Kita skiltis savo vardą gavo labai juokingu būdu. Ta skiltis, per pionierystės pratimus, statė tiltą per platų griovį. Skiltis dirbo atsidėjusi, ir baigtas tiltas puikiai atrodė. Bet vis dėlto skiltininkas nutarė išmėginti jo stiprumą. Jis liepė visai skilčiai užėiti ant tilto. Iš pradžių viskas kuo puikiausiai ėjo. Tik staiga tiltas trakstelėjo, ir visi septyni skautai kaip vienas suburbėjo į griovį. Laimei, griovyvys nebuvo gilus, ir berniukai tik kelius sušlapo.

Bet tuo pačiu laiku ir skiltį pasikrikštijo — „Šlapiojo kuntaplio“ vardu. Tas vardas, be abejo, ne ką pasako prie skilties nepriklausančiam asmeniui, bet skilties berniukams nepaprastai daug reiškia.

Jei per tam tikrą laikotarpį nieko atmintino neatsitiktų, gal prireiktų ir išgalvoti vardą, bet, prieš galutinai pakrikštijant skiltį, būtų gera ir tą išgalvotą vardą dar gerai apsvarstyti.

Spalvų vardai

Visų pirma galės ateiti į galvą praminti skiltį mėgiamiausia skilties berniukų spalva. Kaip, pav., patiktų pavadinimai: „Žalioji skiltis“, „Mėlynai pilkoji skiltis“? Ne blogai skamba, ar ne? Tokiais vardais dažniausiai vadinas jaunesniųjų skautų būreliai.

Žvėrių vardai

O gal labiau patiktų žvėries vardas skilčiai praminti? Renkantis tokį vardą, reikia pagalvoti, kuris žvėris geriausiai atstovaus vietai, kur skiltis gyvena, arba geriausiai atitiks dorybę, kurią skiltis labiausiai nori išsiugdyti. Pav., jei skiltis gyvena arti Kuršių kopų, ji galėtų pasirinkti elnio vardą, o jei — Žemaičiuose, kurie senovėje garsėjo savo meškomis, tai ji galėtų pasikrikštyti lokio vardu. Jei ji gyvena arti didelių miškų, kur dar yra užsilikę, pav., šernų, ji galėtų pavartoti ir tą vardą skilčiai praminti.

Skiltis, ir daug negalvodama, be abejoj, pamatys, kad pasivadinti hipopotamu ar behemotu skiltimi netinka. Viena, tų žvėrių mūsų krašte nėra, o, antra, jų reikšmė... Maždaug dėl tų pačių priežasčių netinka ir tokie vardai, kaip: hiena, dramblys, žirafas ir t. t.

Skiltis, rinkdamasi žvėrį skilties vardui, turi atsiminti, kad skautystės vadovėlyje sužymėti vardai nėra privalomi. Skiltis gali pasirinkti bet kurį patinkamą vardą.

Ir ne būtina praminti skiltį vienu žvėries vardu. Prie jo galima pridėti ir kokį nors pažyminį Pav., greta „Bebrų“, „Pelėdų“, „Vilkų“ skilčių gali būti ir „Kruopščiųjų bebrų“, „Baltųjų pelėdų“ ir „Budriųjų vilkų“ skiltys. Galima lengvai sugalvoti begales tokių pavadinimų. Štai dar keli tokie vardai:

„Stumbrai klajūnai“,

„Tyliosios panteros“,

„Išskėstsparnai ereliai“,

„Kregždinais skrajūnai“,

„Suoliuoją žirgai“,

„Greitosios ūdros“.

Ir tegul žmonės pamato, kad „baltosios pelėdos“, pav., sugeba susivokti patamsy, „stumbrai klajūnai“ yra kupini jėgos ir trokšte

trokšta klajoti, „greitosios ūdros“ moka plaukti ir gyvybę, o „tyliosios panteros“ susideda iš prityrusių pėdsekių.

Išsirinkdama žvėries ar paukščio vardą, skiltis dažnai tuo pačiu laiku išsirenka ir tinkamą skilties šūkį.

Medžių vardai

Skiltį galima praminti ir vietinio medžio vardu. „Ažuolų“, „Beržų“, „Uosių“ skiltys neblogai skamba. Tinkamų medžių vardų galima rasti daugybę.

Žvaigždžių vardai

Žvaigždžių, žvaigždynų ir planetų vardai irgi tinka skiltims praminti. Pav., skiltį būtų galima pavadinti „Sietyno“, „Šienpiovių“, „Oriono“ vardais. Tokių vardų irgi yra devynios galybės, — reikėtų tik pavartyti astronomijos vadovėlį tinkamą pavyktų rasti.

Tautiniai ir istoriniai vardai

Visi aukščiau sužymėti vardai yra paimti iš gamtos, bet galima susirasti nemaža tinkamų vardų ir kitur. Istorija, pav., gali nemaža vardų duoti. Lietuvos skautai galėtų pasinaudoti senovės lietuvių ir prūsų tautų tautelių vardais. Štai keli tinkamesni: Jotvingai, Galindai, Šuduviai, Sėliai, Nadruviai, Skalviai, Sembai, Bartai.

Asmenų vardai

Asmens vardus plačiausiai ir vartoja mūsų draugovėms ir skautai vyčiai dar ir būreliams krikštyti. Jau turime (kartais po kelias) Mindaugo, Algirdo, Kęstučio, Vytauto, Jonušo Radvilos, karininko Juozapavičiaus, dr. Vinco Kudirkos, dr. J. Basanavičiaus ir t. t. būrelius. Nors ir gražu krikštyti skiltis pasižymėjusių tautos vyrų vardais, bet vis dėlto gera ir pusiausvyrą išlaikyti ir išnaudoti ir kitus šaltinius skilčių vardams. Ypač, kad mūsų draugovės dažniausia pasirenka kurio lietuvių didvyrio ar vietovės vardą.

Slapti vardai

Skiltį galima pavadinti ir koku nors slaptu vardu. Vaikai paprastai mėgsta paslaptinę ir, jei gali apsupti skiltį paslaptinumo

skraiste, juo geriau. Tavo skiltis gal ir pati sa vardą, kuris turės reikšmės tik skilties nariams, štai keli pasiūlimai:

Galima pasirinkti kokį nors smagų priežodį ar posakį, kaip „Kalk geležį, kol karšta“, paimti pirmas kiekvieno jo žodžio raides ir vartoti jas skilties vardu. Pašaliečiai nieku būdu negalės susekti, ką paslaptingos raidės „K.G.K.K.“ reiškia. Bet ne būtina rinktis priežodžius. Galima vartoti bet kokias raidžių kombinacijas, jei jos tik ką nors pasako skilčiai. Kitur buvo galima duoti skilčių vardų sąrašus, čia jau teks parodyti savos iniciatyvos ir kurti. Apskritai, vardui skilčiai parinkti reikia iniciatyvos ir kūrybos. Skilties vardo pasirinkimas yra labai asmeninis dalykas. Su juo prasideda ir skilties tradicija.

Turiu vilties, kad dabar jau numanai, koks svarbus yra skilties vardas, ir matai, kiek daug gali reikšti skilčiai tikras vardas. Tai pirma svarbi smulkmena. Bet jų yra ir daugiau.

Tiekimo skyriai veikia:

VYRIAUSIAS SKYRIUS — APRŪPINIMO CENTRAS

21a/ Greven b. Münster, Emsstr. 7

Amerikonų zonos skyrius:

Sktn. Šimkus, 14a/ Nürtingen, Lisstr. 19.

Šiaurės skyrius:

Vyr. sltn. Škėma, 23/ Oldenburg, DP Camp "Unterm Berg"